

بنام خداوند بخشنده مهربان

با وجود دموکراسی و راه های مسالمت آمیز دادخواهی و دانگستری در کشورهای پیشرفته جهان، سرمایه داری به جایی رسیده است که توسعه علمی، تکنولوژی، اتوماسیون، روابط تولیدی و تجارت جهانی کالا و خدمات به قطبی شدن ثروت و درآمد به نفع درصد قلیلی از ثروتمندان جهان ختم می شود! قطبی شدن ثروت و درآمد، افزایش فقر و محرومیت و رشد بیکاری در جهان بیانگر ناتوانی نظام سرمایه داری در ایجاد رشد و پویایی عوامل تولید است با توجه به قطبی شدن ثروت و درآمد، افزایش بیکاری و رشد جمعیت کشورهای در حال توسعه؛ نظام سرمایه داری توان رفع فقر و محرومیت را ندارد! انعکاس ضعف بنیادگرایی، سنت گرایی ... امثال داعش در اجتهاد پویا از قرآن، سنت پیامبر، احادیث و روایات؛ از موانع توسعه نواندیشی اسلامی است تفاوت حوزه اقتصادی نظام غیر دولتی تعاون شورائی (از جمله در امور خیریه) با حوزه اقتصادی امثال اخوان المسلمین مصر ... (تمرکز بر امور خیریه)، ایجاد تعاونی های اشتغال زای تولید و مصرف کالا و خدمات است (wholesale cooperative societies & consumers' cooperative societies) آیا رفع فقر و محرومیت از جوامع اسلامی ممکن است یا آیات قرآن درباره بذل توجه به ایتم، نیازمندان ... فقط برای تسکین درد محرومان نازل شده اند مبانی اندیشه اقتصادی سازگار با اسلام؛ تراضی، شورا، تعاون، همبستگی، شایستگی، تدبیر، رقابت (در امور خیر) ... مفاهیم مغفول مانده قرآن هستند: و هو الذی جعلکم خلائف الارض و رفع بعضکم فوق بعض درجات لیلوکم فیما اتیکم (روش آزمون الهی) (انعام 165) لا تاكلوا اموالکم بینکم بالباطل الا ان تكون تجارة عن تراض منکم (تراضی) (نساء 29) فان ارادا فصلاً عن تراض منهما و تشاور (منشاء تراضی، شورا و تعاون خانواده است) (بقره 233) اتخذوا احبارهم و رهبانهم ارباباً من دون الله ... یا ایها الذین آمنوا ان کثیراً من الاحبار و رهبان لیاکلون اموال الناس بالباطل و یصدون عن سبیل الله و الذین یکنزون الذهب و الفضه و لا ینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم (شرک و باطل خوردن اموال مردم) (توبه 31 و 34) تلک الدار الاخره نجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض (مجازات برتری طلبی) (قصص 83) انه من قتل نفسا بغير نفس أو فساد فی الارض فکانما قتل الناس جمیعاً و من احيها فکانما احيها الناس جمیعاً (همبستگی) (مائده 32) و لو شاء الله لجعلکم امه واحده و لكن لیلوکم فی ما اتاکم فاستبقوا الخیرات (رقابت در امور خیر) (مائده 48) نقدی بر استفاده مرحوم علامه طباطبائی و استاد رضا داوری اردکانی از تعاون (خدمت و استخدام متقابل) به جای سخریاً (استخدام و خدمت یک طرفه): و قالوا لو لا نزل هذا القران علی رجل من القریتین عظیم اهم یقسمون رحمت ربک نحن قسمنا بینهم معیشتهم فی الحیوه الدنیا و رفعنا بعضهم فوق بعض درجات لیتخذ بعضهم بعضاً سخریاً (مسخر شده؛ استخدام یک طرفه برای خدمت یک طرفه) و رحمت ربک خیر مما یجمعون (زخرف 2-31) چون رجال بزرگ مکه و طائف با مسخر کردن بردگان و زیردستان امور اقتصادی، اجتماعی ... را اداره می کردند خود را شایسته نزول قرآن هم می دیدند ان الله سخر لکم ما فی السموت و ما فی الارض و اسبغ علیکم نعمه ظاهره و باطنه (تسخیر جهان برای انسان، یا تسخیر انسان برای انسان؟) (لقمان 20) تعاون (خدمت و استخدام متقابل) با سخریاً (استخدام و خدمت یک طرفه) یکی نیست! شرط تعاون، انسان آزاد و مختار است نه برده فاقد اختیار (سخریاً)؛ اگر رابطه حیوان اهلی با انسان تعاون باشد (نه مسخر شدن)، رابطه غلام و کنیز (به عنوان حیوان و بنده ز خرید) هم با ارباب تعاون است! مسخر بودن آسمان ها و زمین هم نباید دلیل سوء استفاده ما مثلاً از محیط زیست شود چه رسد به انسان های به بردگی کشیده شده که مسخر نیز آفریده نشده اند

<p>استغناء، استکبار و طغیان (تمرکز ثروت؛ تمرکز قدرت و استکبار/ برتری و انحصار طلبی؛ قدرت پرستی و طغیان) و من یفعل ذلک عدونا و ظلماً فسوف نصلیه ناراً (نساء 29) ... و لكن کذبوا فاخذنهم بما کانوا یکسبون (اعراف 96) *** الشیطن یرعدکم الفقر و یرکم بالفحشاء ...</p>				<p>خودآگاهی</p> <p style="text-align: center;">↕</p>	<p>استعلاى انسان خلیفه الله (نظام غیر دولتی تعاون شورائی شامل نهادهای شورائی، نهادهای تعاونی و اقتصاد رقابتی)</p> <p>* لا تاكلوا اموالکم بینکم بالباطل الا ان تكون تجارة عن تراض منکم ...</p> <p>** و لو ان اهل القرى امنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض ... و الله یرعدکم مغفره منه و فضلا و الله واسع علیم (بقره 268)</p>				
<p>حیات طیبه/ استعلاى</p> <p>فردی، جمعی و اجتماعی (خلیفه الله)</p>	<p>خیر مشترک</p> <p>(مصلحت عمومی و رفاه عمومی)</p>	<p>رقابت</p> <p>در امور خیر، اعمال صالح، باقیات الصالحات ...</p>	<p>تراضی دو</p> <p>طرف معامله، جامعه و خدا (رضایت و یا رضوان الهی)</p>	<p>خیر</p> <p>(خیرخواهی) برای خود، برای جمع و برای اجتماع</p>	<p>عرفان</p> <p style="text-align: center;">↔</p>	<p>زیر</p> <p>(زراوندزی) خیر (خیرخواهی)</p>	<p>استثمار ≠ تراضی دو</p> <p>طرف معامله، جامعه و خدا (رضای الهی)</p>	<p>تمرکز ثروت</p> <p>≠ رقابت در امور خیر برای ارتقاء خیرمشترک</p>	<p>فقر و محرومیت ≠ خیرمشترک</p> <p>برای تحقق حیات طیبه</p>
<p>امت واحده</p> <p>(شامل افراد برابر، آزاد، عدالت طلب و مسالمت جو)</p>	<p>همبستگی</p> <p>افراد جامعه (برای تعیین سرنوشت مشترک)</p>	<p>عدالت</p> <p>(عدل و قسط) فردی، جمعی و عدالت اجتماعی</p>	<p>شورا</p> <p>(تشاور مانند تعاون) نهاد های شورائی</p>	<p>شور</p> <p>(مشورت) فردی، جمعی و اجتماعی</p>	<p>برابری</p> <p style="text-align: center;">↔</p>	<p>زور</p> <p>(زورگوئی) شور (مشورت)</p>	<p>استبداد ≠ شورا</p> <p>(نهادهای شورائی)</p>	<p>تمرکز قدرت</p> <p>≠ عدالت برای ارتقاء همبستگی افراد جامعه</p>	<p>ظلم و تبعیض ≠ همبستگی</p> <p>برای تحقق امت واحده</p>
<p>امامت/ رهبری صالحان</p> <p>(شایسته سالاری و شایسته پروری)</p>	<p>شایستگی</p> <p>(برکت الهی) فردی، جمعی و اجتماعی</p>	<p>مشارکت</p> <p>(هم افزائی) فردی، جمعی و اجتماعی</p>	<p>تعاون فردی، جمعی و نهاد های تعاونی</p> <p>(استخدام و خدمت متقابل ≠ سخریاً)</p>	<p>تدبیر</p> <p>(یافتن راه حل عادلانه مسائل همراه با عاقبت اندیشی)</p>	<p>آزادی</p> <p style="text-align: center;">↔</p>	<p>تزویر</p> <p>(منفعت طلبی مردم فریبانه بدون عاقبت اندیشی) تدبیر</p>	<p>استعمار و استخدام</p> <p>خدمت یک طرفه/ سخریاً ≠ تعاون</p>	<p>انحصار طلبی</p> <p>≠ مشارکت (هم افزائی) برای ارتقاء شایستگی (برکت الهی)</p>	<p>قدرت پرستی ≠ شایستگی</p> <p>(برکت الهی) برای تحقق امامت/ رهبری صالحان</p>